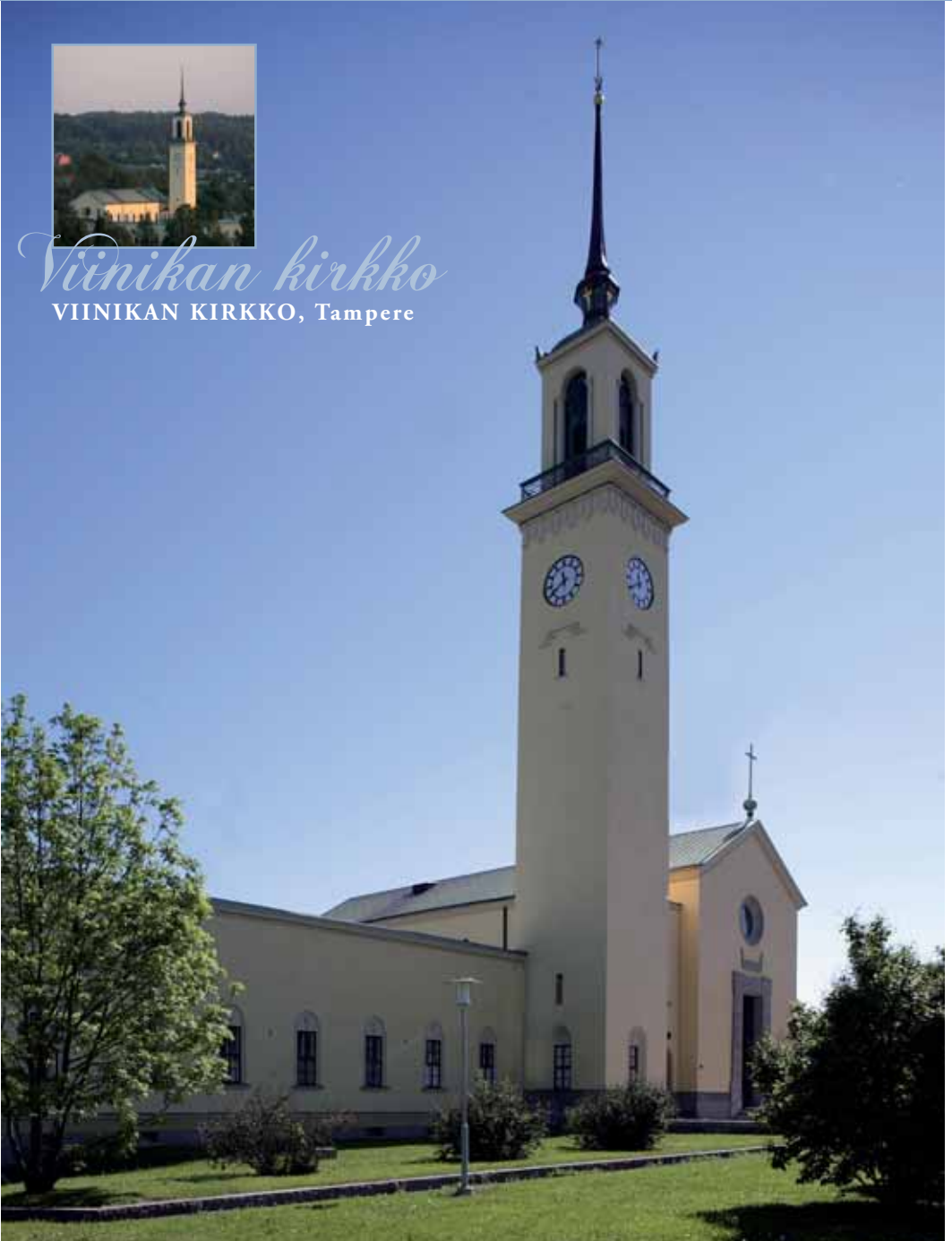

Viinikan kirkko
VIINIKAN KIRKKO, Tampere

Viinikan kirkon kirkkosalia hallitsee Väinö Rikhard Rautalinin Kristus-veistos. Saarnatuoli on sijoitettu poikkeuksellisesti oikealle puolelle. Arkkitehti Yrjö Vaskinen suunnitteli myös kirkkosalin kauniit Liekki-valaisimet, jotka ovat valkoista lasia. Niissä oleva siipiaihe on myös kirkon tornin jokaisessa neljässä kulmassa.

V

Viinikan kirkko rakennettiin puisten omakotitalojen keskelle vuonna 1932. Maisema kirkon ympärillä on muuttunut vain vähän, ja kirkko on säilynyt kaupunkiin etelästä tulevien maamerkinä.

Viinikan kirkko on yksiläivainen pitkäkirkko, joka tyyliltään edustaa 1920-luvun klassismia ja osin orastavaa 1930-luvun funktionalismia. Sen suunnitteli tamperelaisyntyinen arkkitehti Yrjö Vaskinen. Arkkitehtuurikilpailuun osallistui 35 ehdotusta, joukossa muun muassa Lars Sonckin ja Aino Marsio-Aallon ja Alvar Aallon työt.

Jo piirustuskilpailu etsi ratkaisua, joka palvelisi seurakunnan toimintaa. Ohjeissa pyydettiin ehdotusta, jossa samaan rakennukseen tulisivat kirkko- ja seurakuntasali sekä pappila. Myös kanttorin, diakonissan ja vahtimestarin asunnot ja kerhuhuoneet tuli sijoittaa saman katon alle. Hanketta tuki piispa Jaakko Gummerus, joka kirkon vihkiäispuheessa totesi, että Viinikan kirkossa yhdistyvät Suomessa ensimmäistä kertaa arki- ja sakraalitulat.

Viinikan kirkko

Kirkon ovenssa on evankelista Johannesta symboloiva kotka.

Siivellinen ihminen on evankelista Matteuksen vertauskuva.

Viinikan kirkko muodostaa tasapainoisen kokonaisuuden, katsoipa sitä miltä suunnalta tahansa.

Ensimmäinen lähiökirkko

Kolmekymmentäluvun suuri lama koetteli Eurooppaa ja myös Tampereetta juuri kirkon rakentamisen aikoihin. Viinikan kirkko oli Tampereen huomattavin rakennushanke ja rakentajien työllistäjä vuonna 1931. Kirkon kokonaispinta-ala on 1087 neliometriä. Kirkkosaliin mahtuu nelisen sataa seurakuntalaista. Ylhäälle sijoitetut ikkunat luovat kirkkoon eteläeurooppalaisen basilikan tunnelmaa. Seurakuntasalista yhdistämällä saadaan lisätilaa noin sadalle.

Viinikan kirkosta tuli pian valmistumisensa jälkeen lasten ja nuorten keskus. Aluksi sadat pojat ja pian myös tytöt ottivat kerhotilat omikseen. Syntyi seurakunnallinen poika- ja tyttötyö, joka on säilynyt Viinikan kirkossa vahvana vuosikymmeniä.

Omaperäiset koristelut

Viinikan kirkko on väritykseltään 30-luvun tyyliä. Tiloissa korostuvat harmaan, ruskean ja vihreän sävyt. Koristeaiheita on upotettu kirkon ja seurakuntasalin kattoon ja lattiaan. Kirkon pääovea koristavat neljä pronssireliefiä, joista ylimmäisessä on Jeesus ja seuraavassa enkeli. Kolmantena on eläimen taljaan pukeutunut Johannes Kastaja ja alimpana pelikaani, joka syöttää sydänverellään poikasiaan.

Kirkkosalissa katseen vetää puoleensa yli kolme metriä korkea Kristus-veistos, jonka tekijä oli kuvanveistäjä Richard Rautalin. Koristetaiteilijat Eino Rapp ja Eino Kauria ovat maalanneet kirkon kolmeen kupoliin evankelistojen tunnukset. Lähinnä ulko-ovea on Johannes kotka-vertauskuvineen, keskimmäisessä Matteus ja lähinnä alttaria Markus, jonka vertauskuva on siivekäs leijona ja Luukas härkineen. Samat taiteilijat tekivät myös seurakuntasaliin johtavan käytävän yläpuolelle kalkkivärimaalauksen, joka esittää viiden leivän ja kahden kalan jakamista. Seurakuntasalin yläpuolella holvikaareissa on Kristuksen kuva.

Kirkon peruskorjauksen yhteydessä kirkon alakertaan tehtiin myös pieni hiljentymiskappeli. Arkkitehti Seija Hirvikallio suunnitteli ja lahjoitti kappeliin puisen alttariveistoksen.

Viinikan kirkon urut ovat 20-äänikertaiset. Ne rakensi Kangasalan Urkutehdas ja suunnitteli tirehtööri Arne Wegelius. Kirkonkellojen soinnut määrättiin Tuomiokirkon kellojen mukaisiksi.

Entistä monipuolisemmat tilat

Viinikan kirkkoa ei ollut juuri korjattu 70 vuoden aikana, joten vuosina 2005-2006 tehdyssä peruskorjauksessa kirkko korjattiin perusteellisesti. Peruskorjauksen arkkitehtina toimi Seija Hirvikallio Arkkitehtitoimisto Lasse Kosunen Oy:stä.

Kirkkohallitus suojeli Viinikan kirkon maaliskuussa 2006. Kirkko edustaa vuosien 1917-1970 välisenä aikana rakennettuja merkittäviä kirkkorakennuksia. Peruskorjaus tehtiin tiiviissä yhteistyössä museoviraston kanssa.

Peruskorjauksen yhteydessä lapset ja nuoret saivat toimivat ja omanäköisensä tilat alakertaan. Arkkitehti Seija Hirvikallion ehdotuksesta liikuntaesteisille tehtiin sisäänkäynti kirkkoon sisäpihan kautta.

Kirkon 41 metriä korkea kellotorni korjattiin ja kullattiin. Kirkko sai myös ulkovalaistuksen, joka täydensi kellotaulun valaistusta.

VIINIKAN KIRKKO

Kaartotie 1

33100 Tampere

p. (03) 212 3480

www.tampereenseurakunnat.fi/kirkot/viinikka

Teksti: Marja Rautanen
Kuvat: Kimmo Ahonen, Jorma Satama,
Janne Ruotsalainen
Hanna Koivumäki
Taitto: Eräsalon Kirjapaino Oy 2007